

**RIIGIHANGETE
VAIDLUSTUSKOMISJON**

OTSUS

Vaidlustusaja number	133-25/293079
Otsuse kuupäev	06.06.2025
Vaidlustuskomisjoni liige	Ulvi Reimets
Vaidlustus	Optimus Systems AS-ivaidlustus OÜ Laagri Haridus- ja Spordikeskus riigihankes „Laagri Kooli (Veskitammi 22, Laagri) ATS soetamine“ (viitenumber 293079)
Menetlusosalised	Vaidlustaja, Optimus Systems AS, esindaja vandeadvokaat Kaarel Berg Hankija, OÜ Laagri Haridus- ja Spordikeskus Kolmas isik, ühispakkujad ATECO Group OÜ ja FOX Security OÜ

RESOLUTSIOON

RHS¹ § 197 lg 1 p-i 8, § 192 lg 3 p-i 5

Jätta Optimus Systems AS-i vaidlustus läbi vaatamata.

EDASIKAEBAMISE KORD

Otsuse peale võib esitada kaebuse halduskohtule kümne päeva jooksul otsuse avalikult teatavaks tegemisest arvates (halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1).

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (RHS § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 17.04.2025 alustas OÜ Laagri Haridus- ja Spordikeskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris lihthankemenetlusena läbi viidavat riigihanget „Laagri Kooli (Veskitammi 22, Laagri) ATS soetamine“ (viitenumber 293079) (edaspidi Riigihange).

2. 29.05.2025 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) Optimus Systems AS-i (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Hankija otsustele tunnistada vastavaks ja edukaks ühispakkujate ATECO Group OÜ ja FOX Security OÜ pakkumus ning kvalifitseerida ja jätta kõrvaldamata ühispakkujad ATECO Group OÜ ja FOX Security OÜ.

3. 04.06.2025 esitas Hankija vaidlustuskomisjonile oma 04.06.2025 nõukogu otsuse Riigihanke menetluse RHS § 73 lg 3 p-i 6 alusel kehtetuks tunnistamise kohta (edaspidi Otsus). Otsust on Hankija põhjendanud järgmiselt:

¹ Riigihangete seadus

„Nõukogu otsustas 27.05.2025 otsusega riigihanke „Laagri Kooli (Veskitammi 22, Laagri) ATS soetamine“ (viitenumber 293079) tulemuste kinnitamise, millega tunnistas riigihankes esitatud pakkumused vastavaks, hindas pakkumusi ja valis eduka pakkuja, kvalifitseeris eduka pakkuja ja jättis eduka pakkuja kõrvaldamata ning otsustas sõlmida eduka pakkujaga hankelepingu.

Nõukogu 27.05.2025 otsus vaidlustati põhjendusega, et edukaks tunnistatud pakkumus ei vasta riigihanke tehnilises kirjelduses toodud nõuetele. Hankija esindusorganina nõukogu esitatud vaidega ei nõustu ja leiab, et kuigi terminoloogiliselt oli tehnilises kirjelduses kasutatud ATS keskseadme tingimusena sõnu „dubleeritud emaplaat“, siis ei ole nõudes määratletud, et dubleerimine peab toimuma füüsilise, identse emaplaadi kaudu ning nõude sisuline eesmärk on süsteemi töökindluse tagamine ja signaalitöötluse jätkumine rikke korral. Samas, hankija ning pakkujad on mõistnud tehnilise kirjelduse tingimusi erinevalt, mis on toonud kaasa vaide esitamise. Kuna hanke ese on kirjeldatud ebaselgelt, siis on vaja hanke eseme kirjeldust täpsustada, kuid paraku ei ole see peale pakkumuste esitamise tähtaja saabumist enam võimalik.

Samuti, ATS on koolihoone ohutuseks oluline süsteem, mille ajakohastamist peab nõukogu vajalikuks teostada võimalikult kiiresti ning eeldatavalt uue kooliaasta alguseks, kuid riigihanke vaidemenetlus võib võimalike edasikaebuste korral potentsiaalselt kesta mitu kuud ja selle tõttu võib ATS-i vahetamine venida ebamõistlikult kaua. Eeltoodud põhjustel otsustab nõukogu:

- 1. Tunnistada RHS § 73 lg 3 p 6 alusel riigihanke „Laagri Kooli (Veskitammi 22, Laagri) ATS soetamine“ (viitenumber 293079) menetluse kehtetuks.*
- 2. Juhatusel korraldada Laagri Kooli ATS-i soetamiseks täpsustatud tingimustel läbi uus riigihanke menetlus.“*

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

4. RHS § 197 lg 1 p-i 8 kohaselt lõpeb vaidlustusmenetlus vaidlustuskomisjoni otsusega jätta vaidlustus osaliselt või täielikult läbi vaatamata, kui ilmnevad käesoleva seaduse § 192 lg-s 3 sätestatud alused.

RHS § 192 lg 3 p-i 5 kohaselt jätab vaidlustuskomisjon vaidlustuse läbi vaatamata ja tagastab selle oma otsusega vaidlustajale, kui hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumine on kõrvaldatud.

Kuna Hankija on Otsusega tunnistanud Riigihanke menetluse kehtetuks, esineb RHS § 192 lg 3 p-is 5 sätestatud alus vaidlustuse läbi vaatamata jätmiseks.

5. Vaidlustusmenetluse kulud

5.1. Riigilõiv

Kuna vaidlustus jääb läbi vaatamata, on Vaidlustajal õigus nõuda riigilõivuseaduse § 15 lg 1 p-i 5 alusel vaidlustuse esitamisel tasutud riigilõivu tagastamist. Riigilõivu 640 eurot tagastamise taotlus tuleb esitada vaidlustuskomisjonile vastavalt riigilõivuseaduse §-le 12.

5.2. Vaidlustaja lepingulise esindaja kulud

5.2.1. RHS § 198 lg 5¹ sätestab, et kui vaidlustusmenetlus lõpeb käesoleva seaduse § 197 lõike 1 punkti 8 alusel põhjusel, et hankija on tunnistanud vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks või vaidlustaja väidetud õigusrikkumise kõrvaldanud, mõistab vaidlustuskomisjon oma otsusega hankijalt vaidlustaja kasuks välja vaidlustaja tasutud või tasumisele kuuluva eksperditasu ja lepingulise esindaja kulud põhjendatud ja vajalikus ulatuses, välja arvatud juhul, kui vaidlustatud riigihanke menetluse või otsuse kehtetuks tunnistamine või õigusrikkumise kõrvaldamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Seega Vaidlustajal on õigus lepingulise esindaja kulude välja mõistmisele vaid juhul, kui Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine on tingitud vaidlustuse esitamisest.

5.2.2. Kulude välja mõistmiseks hindab vaidlustuskomisjon üksnes seda, kas Otsuse põhjendused

on piisavalt veenvad järeldamaks, et Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine ei olnud tingitud vaidlustuse esitamisest.

Otsuses on lähtutud kahest põhjendusest:

- 1) mitmeti mõistetav tingimus, mida enam parandada ei saa;
- 2) vajalik on teostada tööd uue kooliaasta alguseks, kuid vaidmenetlus võib võimalike edasikaebuste korral potentsiaalselt kesta mitu kuud.

5.2.2.1. Vaidlustuskomisjon möönab, et võib olla on tegemist ka mitmeti mõistetava tingimusega (ATS keskseade peab olema dubleeritud emaplaadiga; ühe keskseadme piires paikneva emaplaadi vea korral peab kogu süsteemi töö jätkuma) ja seda on vaja täpsustada, kuid vaidlustuskomisjon on seisukohal, et sõlmitava hankelepingu tähtaeg ja asjaolu, et seda pole enam võimalik muuta, näitavad, et Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamine pole seotud vaidlustusega.

5.2.2.2. Hanke lühikirjelduse kohaselt *hanke esemeks on automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi (ATS) seadmete ostmine ja paigaldamine (vanade seadmete väljavahetamine) Laagri Kooli hoones aadressil Veskitammi 22 Laagri alevikus. Tarne ja paigaldustööd tuleb teostada vahemikus 25.06.-15.08.2025.*

Hankelepingu projekti p 4.1. kohaselt müüja kohustub ostjale üle andma ja ostja kohustub vastu võtma tarnekohta tarnitud ja paigaldatud kaubad hiljemalt lõplikul tarnetähtpäeval, mis on 15.08.2025.

Kuigi hanke üldandmete kohaselt on sõlmitava hankelepingu täitmise periood 19.05.2025 - 31.08.2025, siis hanke lühikirjeldusest ja hankelepingu projektist järeldub, et sõlmitavat hankelepingu peab täitma perioodil 26.06.2025 kuni 15.08.2025.

Vaidlustus esitati 29.05.2025 ja RHS § 200 lg-s 1 ette nähtud 30-päevane vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemise tähtaeg on käesoleval juhul 28.06.2026 (laupäev), st pärast seda, kui peaks olema alanud hankelepingu täitmine. RHS § 201 lg 2 kohaselt ei või Hankija anda nõustumust hankelepingu sõlmimiseks enne 14 päeva möödumist RHS § 197 lg 1 p-ides 4 või 5 nimetatud otsuse (vastavalt vaidlustuse rahuldamata jätmise või rahuldamine) teatavaks tegemise päevast. Seega kui vaidlustuskomisjon teeb otsuse avalikult teatavaks näiteks reedel, 27.06.2025, siis saaks Hankija sõlmida hankelepingu alles 13.07.2025 (pühapäev), ajal, millal peaks hankelepingu täitmine juba käima.

Vaidlustaja eesmärgiks oli kaastatud kolmanda isiku osas tehtud otsuste vaidlustamise kaudu jõuda Hankijaga hankelepingu sõlmimiseni. Kuna Hankija ei tunnistanud Riigihanke hankemenetlust kehtetuks seetõttu, et otsused, mille kehtetuks tunnistamist Vaidlustaja taotleb, oleksid õigusvastased, siis Riigihanke menetluse kehtetuks tunnistamise otsus ei ole tingitud vaidlustuse esitamisest ja RHS § 198 lg 5¹ sätestatud koosseis Vaidlustajale kulude välja mõistmiseks ei ole täidetud.

(allkirjastatud digitaalselt)

Ulvi Reimets